

Executive Level Processes, Assurance & Ethics (Pilot Paper)

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස්

1. කාලය
  - කියවීම හා සැලසුම් කිරීම : විනාඩි 20 දි
  - පිළිතුරු ලිවීම : පැය 3 දි
2. 1(a) කොටස : බහුවරණ ප්‍රශ්න 10 කි - සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම අනිවාර්ය වේ.
1(b) කොටස : කුඩා ප්‍රශ්න 10 කි. - සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම අනිවාර්ය වේ.
2 කොටස : ප්‍රශ්න 04 කි. - සිනෑම ප්‍රශ්න තුනකට පිළිතුරු සැපයීම කළයුතු වේ.
3 කොටස : වික් අනිවාර්ය ප්‍රශ්නයකි.
- 3 1(a) කොටස සඳහා පිළිතුරු ඔබට සපයා දී ඇති විශේෂ කඩුසියේ ලිවීය යුතුය.
වඩාත්ම සුදුසු උත්තරය (a,b,c හෝ d) සඳහාවූ අංකය කඩුසියේ ඇති අදාළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියේ ඇතුළත් කළ යුතුය.
- 4 2 සහ 3 කොටස් සඳහා පිළිතුරු ඔබට සපයා ඇති "පිළිතුරු පොත්වල" ලිවීය යුතුය.
වික් වික් පිළිතුරු වෙනම පිටුවකින් ආරම්භ කරන්න.
- 5 සියලුම පිළිතුරු ඉල්ලුම්කරන ලද මාධ්‍ය අනුව,
වික් නාෂාවකින් පමණක් මියන්න.

K
E
4

2015 මාර්තු

1 කොටස

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සැපයිය යුතුය.

1 කොටස සඳහා මුළු ලකුණු 50 කි.

මෙම කොටස සඳහා නිරදේශ කරන ලද කාලය විනාඩි 90 කි.

1 (a) ඔබ විසින් වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුරු තේරිය යුතුය.

(මුළු ලකුණු 20)

1.1 ගෙවීම් ව්‍යවරයක් පිළියෙල කිරීම ආරම්භ කරනුයේ ;

(A) ගබඩාවට භාණ්ඩ භාරගත්නා අවස්ථාවේදීය.

(B) අයකෙම් ගණුදෙනුකරවන්ගෙන් මුදල් / වෙක්පත් භාරගත්නා අවස්ථාවේදීය.

(C) භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම සඳහා ඇණාවුම් කිරීමේදීය.

(D) අස්ථිත්වයක් විසින් ගෙවිය යුතු මුදලක් මුදලින්/වෙක්පතකින් ගෙවන අවස්ථාවේදීය.

(ලකුණු 02)

1.2 අස්ථිත්වයක අන්තර් පාලන ක්‍රමය සංලෘඛිව ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම් :

(A) කළමනාකාරීත්වය විසින් හඳුන්වාදී ඇති ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාපටිපාරීන් කාර්යමන්ඩ්ලය විසින් පිළිපදිනු ඇත.

(B) කළමනාකාරීත්වය විසින් හඳුන්වාදී ඇති ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාපටිපාරීන් කාර්යමන්ඩ්ලය විසින් ඒවා අනුගමනය කිරීම පහසු අවස්ථාවලදී පිළිපදිනු ඇත.

(C) කළමනාකාරීත්වය විසින් හඳුන්වාදී ඇති ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාපටිපාරීන් අන්තර් විගණකයන් ඉදිරියේදී අනුගමනය කරනු ඇත.

(D) කාර්යමන්ඩ්ලයේ කිසිම සාමාජිකයෙකු අතින් වංචා සහ වැරදි ඇතිවීමේ කිසිම අවස්ථාවක් තිබිය නොහැක.

(ලකුණු 02)

1.3 "පාලන පරීක්ෂා ඉටුකරනු ලබන්නේ සැදුනුමක ඇතිවන සාවදා ප්‍රකාශයක් වැළැක්වීමට හෝ අනාවරණය කර ගැනීමට සහ නිවැරදි කරගැනීමට හැකි සුදුසු ආකාරයෙන් සැලසුම්කර ඇති බැවි විගණකවරය විසින් තීරණය කරනු ලබ ඇති පාලනයන් සඳහා පමණි"

පහත සඳහන් ඒවායින් පාලන පරීක්ෂාවක් නොවන්නේ කවර එකද ?

(A) සේවාදායක ආයතනයේ ගෝග තැනෙත්තන්ගෙන් විමසුම් කිරීම.

(B) ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාපටිපාරීන් ඉටුකිරීම ගැන සඳහන් ලියවීම් හා වාර්තා පරීක්ෂා කිරීම.

(C) විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියාපටිපාරී ඉටුකිරීම.

(D) ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාපටිපාරීන් භාවිතාකරන ආකාරය නිරීක්ෂණය කිරීම .

(ලකුණු 02)

- 1.4 ඔහුගේ සමාගමේ අධිකක්ෂවරයෙන්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා යහපාලනය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කිරීමක් (Presentation) පිළියෙල කරන ලෙස සමන්ගෙන් ඉල්ලා ඇත. පහත සඳහන් කේෂේත්‍ර අතුරින් ඔහුගේ ඉදිරිපත් කිරීමේ අඩංගු නොකළ යුත්තේ කවරක්ද ?
- (A) අවදානම් කළමණාකරණය.
  - (B) අන්තර් පාලන.
  - (C) කොටස් හිමියන්ගේ ධනය උපරිම කිරීම.
  - (D) උනත්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන් සඳහා වූ වගවීම.(Accountability)
- (ලකුණු 02)
- 1.5 පහත සඳහන් එවා අතුරින් පුද්ගල විංචා අවදානමක් (Personal risk of Fraud) පැවතීමේ හැකියාව හැකුවන්නේ කවරකින්ද ?
- (A) රාජකාරී බෙදා වෙන්කිරීම.
  - (B) ඉහළ කාර්ය මණ්ඩල විත්ත දෙධැයය.(High Staff Morale)
  - (C) කාර්යමණ්ඩලය ඔවුන්ට හිමි මුළු නිවාසු ප්‍රමාණය ලබා නොගැනීම.
  - (D) උපදේශක කළමණාකරණ තොරතු.
- (ලකුණු 02)
- 1.6 භාණ්ඩ ආනයන කිරීමේදී භාවිතාවන පහත සඳහන් ගෙවීම් ක්‍රම අතුරින් ඉහල අවදානමක් ඇත්තේ කුමන ගෙවීම් ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන්ද ?
- (A) විවෘත ගිණුම.(Open account)
  - (B) ණයවර ලිපිය.(LC)
  - (C) විදුලි සංදේශ මාරුකිරීම.
  - (D) විනිමය බිල.
- (ලකුණු 02)
- 1.7 නාය මුදලක් ඉල්ලුම් කර ඇති ගණුදෙනුකරුවෙකු පිළිබඳ මූල්‍ය තොරතුරු ඉල්ලුම් කරමින් බැංකුවකින් විගණකවරයකු වෙත ලිපියක් ලැබේ ඇත. බැංකුව මෙම තොරතුරු හැකි ඉක්මණින් ප්‍රැක්ස් හෝ ර් මේල් මගින් ව්‍යවහාර ලෙස ඉල්ලා ඇත. මෙම ඉල්ලීම සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිළිබඳව විගණකවරයාගේ තීරණය සම්බන්ධයෙන් ආවාර ධර්ම සංග්‍රහය හඳුනාගෙන ඇති පහත සඳහන් කවර ආවාර ධර්ම මුළුධැරුමය බලපානු ලැබේද ?
- (A) විෂය මූලිකභාවය.
  - (B) රහස්‍යභාවය.
  - (C) වෘත්තීය නිපුණත්වය සහ නිසි සැලකීම්.
  - (D) අවංකභාවය.
- (ලකුණු 02)

1.8 පහත සඳහන් සාධක අතරින් අස්ථිත්වයක අනුත්තර පාලනවල ආවේණික සීමාවක් ලෙස බොහෝ දුරට සැලකීමට ඉඩ ඇත්තේ කුමක්ද ?

- (A) තොරතුරු සියලුමේ පද්ධතියේ සංකීර්ණත්වය.
- (B) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අසවැලදායිත්වය. (Ineffectiveness)
- (C) තීරණගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී ඇත්ති මානව විනිශ්චය .
- (D) පාලන පරීක්ෂණ වැඩිදියුණු කරගැනීම සඳහා කළමනාකරණය දක්වන උනත්දුටුවේ අඩුකම.

(ලකුණු 02)

1.9 මිලදීගැනීම් ලිපිකරු විසින් ව්‍යාපෘති මිලදීගැනීම් පොත්වල ඇතුළත් කර ඇති බැවි අස්ථිත්වයක ගණකාධිකාරීවරයා අනාවරණය කරගෙන ඇත.

මෙයින් පෙන්නුම් කරන්නේ පහත සඳහන් පාලන වලින් කවර පාලනය නොමැති බවද ?

- (A) මිලදී ගැනීමේ ඉන්වොයිසි ස්වාධීනව මිලදීගැනීම් ඇතුවුම් සහ භාණ්ඩ ලැබීම් පත්‍ර (GRN) සමග ගැලපේදායි බැවිම.
- (B) මිලදීගැනීම අනුමත කළ තැනැන්තා විසින් භාණ්ඩ ලැබීම් පත්‍ර වල තම අත්සන තැබිය යුතුය.
- (C) භාණ්ඩ ලැබීම් පත්‍ර අනුවුම්ක පිළිවෙළට කළින් අංක කළ යුතුය.
- (D) මිලදී ගැනීමේ ඇතුවුම් අනුවුම්කව කළින් අංක කළ යුතුය.

(ලකුණු 02)

1.10 ශ්‍රී ලංකා වර්ලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ ආචාර්යරධීර්ම සංග්‍රහයේ මූලික මූලධර්මයක් නොවන්නේ පහත සඳහන් ඒවායින් කුමක්ද ?

- (A) වෘත්තීය හැසේරීම.
- (B) වෘත්තීය නිපුණත්වය හා නිසි සැලකිල්ල.
- (C) අවංකභාවය .
- (D) සංයුත්ත සමාජීය වගකීම.

(ලකුණු 02)

- 1 (b) ඔබ විසින් ප්‍රශ්නයේ දී ඇති ක්‍රියාපද කෙරෙහි අවධානය යොමුකරම්න් සියලුම ප්‍රශ්නවලට කෙරී පිළිතුරු සැපයිය යුතුය.

(මුළු ලකුණු 30)

- 1.11 කළමනාකාර්ත්වය අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා TARA ආකෘතිමය රාමුව යොදාගෙන ඇත.

ඔබ විසින් කළයුතු දා :

කළමනාකාර්ත්වය විසින් හඳුනාගෙන ඇති පහත සඳහන් වික් වික් අවදානම් සඳහා යොශ්‍ය අවදානම් කළමනාකරණ ශිල්පකුමය සඳහන් කරන්න.

- I. වැටුප් ලේඛන සැකසීමේ පද්ධතියට ව්‍යාප සේවකයන් (Ghost employees) ඇතුළත් කිරීම.
- II. නායුම ජේතුවෙන් කර්මාන්ත ගාලුව විනාශ වීම.
- III. සේවකයන් විසින් මුදල් සොරකම් කිරීම.

(ලකුණු 03)

- 1.12 අස්ථිත්වයක කළමනාකාර්ත්වය විසින් තොගය පිළිබඳව කරන ලද ස්ථානීය පරීක්ෂණයකදී ඇතැම් අයිතමයන්, බින්කාඩ් ගේෂයන් සමඟ සැසදීමේදී විම අයිතමයන්ගේ අඩවිම් හඳුනාගෙන ඇත.

ඔබ විසින් තොග අඩවිම් සඳහා තුවුදිය හැකි හේතුන් 3 ක් ලැයිස්තුගත කරන්න.

(ලකුණු 03)

- 1.13 "බැංකු සැසදුමක්" පිළියෙළ කිරීම ඉතා වැදගත් අංක ගණිතමය හා හිණුම්කරණමය පාලනයකි.

අවශ්‍ය දා :

මුදල් පොතේ ගේෂය සහ බැංකු ප්‍රකාශයේ ගේෂය හැරැණුවිට බැංකු සැසදුම්වලදී දක්නට ලැබෙන අයිතමයන් තුනක් (03) ලැයිස්තුගත කරන්න.

(ලකුණු 03)

- 1.14 "යෙදුම් පාලන" යනු දත්ත වෙනස්කිරීම,(Data edits) ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් වෙන්කිරීම, සැකසු විකතුන් තුළනය කිරීම, ගණුදෙනු පිවිසුම,(Transaction Logging) ද සහ දේශ වාර්තා කිරීම ඇතුළව තනි තනි ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලින් හෝ යෙදුම් පද්ධතින්ගේ විෂය පර්‍යට සම්බන්ධ පාලනයන්ය.

අවශ්‍යතාවය :

යෙදුම් පාලන වර්ග තුනක් (03) ලැයිස්තුගත කරන්න.

(ලකුණු 03)

- 1.15 වැටුප් හා වේතන, බොහෝ ව්‍යාපාර ආයතනවල ප්‍රධාන පිරිවය මූලාංගයක් නියෝජනය කරයි. ඒ හේතුවෙන් වැටුප් ලේඛන කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව, සැලකිය යුතු තරම් වන ව්‍යාපාරක අවදානමක් නිඩිය හැක.

අවශ්‍ය දැස :

වැටුප් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියෙහි ඇති ව්‍යාපාර අවදානම් තුනක (03) ලැයිස්තුවක් දෙන්න.

(ලකුණු 03)

- 1.16 ව්‍යාපාර ආයතනයකට අයත්ව ඇති ස්ථාවර වත්කම් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ස්ථාවර වත්කම් කළමනාකරණය වැදගත් වේ.

අවශ්‍ය වන්නේ :

ස්ථාවර වත්කම් කළමනාකරණයට අදාළ පහත සඳහන් පාලන දුර්වලතා වලින් ඇතිවිය හැකි ප්‍රතිච්චිතයක් (01) සඳහන් කරන්න.

- I. ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ ඇති සමහර වත්කම් සඳහා ඒවාට අනුත්‍ය වත්කම් සංකේත (Unique Asset Code) වෙන්කර දී නොතිබුණි.
- II. ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය පොදු ලෙපරය සමග නොසැසදේ.
- III. එම බඩු හා කාර්යාල උපකරණ මාස තුනකට වැඩි කාලයක් ප්‍රාග්ධන නොනිම් වැඩ ගිණුමේ ඇතුළත් කර තිබුණි.

(ලකුණු 03)

- 1.17 දැනුවත් ව්‍යාපාර තීරණ ගැනීම සඳහා සහ බාහිරව වාර්තා කිරීම සඳහා කළමනාකරණයෙන්ට අනුත්තරක හා බාහිර තොරතුරු අවශ්‍ය කෙරේ. තොරතුරු පද්ධතියේ ගුණාත්මකතාවය මේ සම්බන්ධයෙන් වන අනුත්තර පාලනයේ වැදගත් සාධකය වේ.

අවශ්‍යකරණ දැස :

මෙම අරමුණ ලගාකර ගැනීම සඳහා සමාගම්වලට යොදාගත හැකි තොරතුරු පද්ධති වර්ග තුනක් (03) ලැයිස්තු ගත කරන්න.

(ලකුණු 03)

- 1.18 සමාගමක පාලන ව්‍යුහය තුළ සමාගමේ කටයුතුවල යම් යම් අංශ සම්ක්ෂණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ස්ථාපනය කරනු ලබන කම්ටු කිපයක් නිඩිය හැක.

අවශ්‍ය වන්නේ :

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ස්ථාපනය කළ හැකි ව්‍යාපෘති කම්ටු තුනක් (03) හඳුනාගන්න.

(ලකුණු 03)

1.19 සහතිකවීමේ කාර්යභාරයන්ට පාර්ශව තුනක සම්බන්ධතාවයක් ඇතැයි කියනු ලැබේ.

අවශ්‍යතාවය :

සහතිකවීමේ කාර්යභාරයන්ට සම්බන්ධ පාර්ශවයන් තුන (03) හඳුන්වාදෙන්න.

(ලකුණු 03)

1.20 ප්‍රමාණාන්මක සාවදුන ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගැනීමට විගණකට ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපාන විගණනයේ පවත්නා ආවේෂික සීමාවන් නිසා විගණකයකට පරිපූර්ණ (ඒකාන්ත) සහතික වීමක් ලබාදිය නොහැකිය.

අවශ්‍යතාවය :

විවැති ආවේෂික සීමාවන් තුනක් (03) හඳුන්වාදෙන්න.

(ලකුණු 03)

2 කොටස

ප්‍රශ්න හතරින් තුනකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

2 කොටස සඳහා මුළු ලකුණු 30 කි.

මෙම කොටස සඳහා නිර්දේශීත කාලය විනාඩි 54 කි.

ප්‍රශ්න අංක 02

இல අවශ්‍ය ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපාර ආයතනයක ගණකාධිකාරීවරයා වේ. සමාගම ගැඹු පාසල් හැරගිය තැනැත්තන් තිබෙනෙකු ගිණුම් සහායකයින් ලෙස බදුවාගන්නා ලදී. අවශ්‍ය බදුවා ගත් මෙම දේශීයයන් සඳහා සමාගමේ ගිණුම් අංශයේ මූලික ගිණුම්කරණ දෙප්තු ආවරණය වන පරිදි වැඩිට තුරුකිරීමේ සැසියක් පවත්වන ලෙස සමාගමේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂවරයා ඔබෙන් ඉල්ලා ඇත. ගිණුම් සහායකයන් අතර බෙදාහැම සඳහා කෙටි සටහනක්ද පිළියෙළ කරන ලෙස තවදුරටත් ඔහු ඔබෙන් ඉල්ලා ඇත.

இல කළයුතු දෑ :

1. පහත සඳහන් වික් වික් ලියවිලි ආරම්භ කරන අවස්ථාව හඳුනාගන්න.:
(අදාළත් ව්‍යාපාරය : ගෙවීම් ව්‍යාපාරය පිළියෙළ කරන්නේ වෙක්පතකින් ගෙවීමක් කරන අවස්ථාවේදීය)

- I. මුදල් / වෙක්පත් දුනුපත.
- II. සුලු මුදල් ව්‍යාපාරය
- III. ප්‍රානල් ව්‍යාපාරය
- IV. විකුණුම් ඉන්වොයිසිය
- V. භාණ්ඩ ලැබීම් පත්‍රය
- VI. මිලදී ගැනුම් ඇණාවුම
- VII. භාණ්ඩ භාර්දීමේ තුන්වුව
- VIII. දුව්‍ය අධියාවන පත්‍රය
- IX. පොලී ආදායම මත රඳවාගැනීමේ බඳු අඩුකර ගැනීමේ සහතිකය
- X. බැර පත

(1/2 X 10 = ලකුණු 05)

2. නිරෝතකරුවෙකු විසින් භාවිතා කරන පහත සඳහන් ලියවිලි / පද වල ප්‍රධාන ප්‍රයෝගනය සඳහන් කරන්න.

- I. නෙශනාර පත්‍රය
- II. රේඛ ප්‍රකාශනය (CUSDEC)
- III. අභ්‍යන්තරජාතික වාණිජ කොන්දේස් (Incoterms)
- IV. නැව් ඇපකරය

(1 1/4 X 4 = ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 10)

ප්‍රශ්න අංක 03

ඔබ, කුඩා සෙල්ලම් බඩු නිෂ්පාදනය කර ඒවා තමන්ට අයිති සාජ්ප්‍රවක් හරහා විකුණුන සීමාසහිත සමාගමක් වන වෝදිලක්ඛන්ධි සමාගමේ විගණකවරයාය. සමාගමේ අයිතිකරු වූ කුමාර මහතා සහ සහායකයෙන් දෙදෙනක විසින් සමාගම කළමනාකරණය කරයි. වැටුප් සහ විශාල ගෙවීම් වැනි වැදුණත් ගණනෙනු කුමාර මහතා විසින් අනුමත කරයි. වික් සහායකයෙක් ගෙවිය යුතු ලෙපරය සහ තොග ලේඛනය පවත්වාගෙන යන අතර සැපයුම්කරුවන්ට මුදල් ගෙවීමිලු කරනු ලැබේ.

අනෙක් සහායකය බිල්පත් නිකුත් කිරීම මුදල් විකතු කරගැනීම සහ බැංකුගත කිරීම භාරව කටයුතු කරයි. වෙනත් වැඩිකටයුතු වල යෙදීමට සිදුවීම නිසා කුමාර මහතා කාර්යාලයට පැමිණෙන්නේ සතියකට වික් වතාවක් පමණි.

සියලුම විකුණුම් අත්සිට විකුණුම් පදනම මත කරන අතර පහත සඳහන් සංඛ්‍යාවන් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති වාර්ෂික මුළු ප්‍රකාශන වලින් උපට්‍රාගෙන ඇත.

රු' 000

පිරීවැටුම	36,253
දළ බාහාය	20,761
ක්ෂය වීම	1,120
වැටුප්	2,678
තොගය	7,334
බැංකුවේ ඇති මුදල	5,542

ඔබ වෝදිලක්ඛන්ධි සමාගමේ විගණනය සැලසුම් කරමින් සිටින අතර විගණන සාක්ෂි රැස්කර ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාපටිපාරීන් අනුගමනය කිරීම ගැන සලකා බලුමින් සිටි.

- I. විමසීම
- II. පරීක්ෂාව
- III. නිරීක්ෂණය
- IV. නැවත ගණනය කිරීම
- V. විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියාපටිපාරී

අවශ්‍යවන්නේ :

1. විගණන සාක්ෂි රැස්කර ගැනීමේදී ඉහත සඳහන් ක්‍රියාපටිපාරීන්ගේ ප්‍රයෝගනය පැහැදිලි කරන්න.
(ලකුණු 05)
2. වෝදිලක්ඛන්ධි සමාගමේ විගණනය සඳහා ඉහත සඳහන් වික් වික් ක්‍රියාපටිපාරීය සඳහා උදාහරණයක් (01) බැංකින් සඳහන් කරන්න.
(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

ප්‍රශ්න අංක 04

සමන්ගේ සේවායෝජකයා අවශ්‍ය කමිහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා වූ කොන්ත්‍රාත්තුවක් සඳහා වෙන්ඩිපත් කැඳවන ලදී. වෙන්ඩිපත් පත් ඉදිරිපත් කළ හැකි අවසාහ දිනය දෙසැම්බර් 1 දින ප.ව 5.00 ය. කෙසේ වුවද වෙන්ඩිපත් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොපැමිණ සිටිම හේතුවෙන් වෙන්ඩිපත් විවෘත කිරීම දෙසැම්බර් 2 දින පේ.ව 9.00 දක්වා කළේ දුමන ලදී. ලැබුන සියලුම මිලගණාන් පෙරේරියකට බහාලු අතර විය දෙසැම්බර් 1 දින ප.ව 5.00 ට මුළු තබා විය සමන් භාරයේ තබන ලදී.

දෙසැම්බර් 2 දින පේ.ව 8.00 පමණ සමන්ගේ සොහොයුරා සමන්ට දුරකථනයෙන් කට්ටාකර අතපසුවීමක් නිසා ඔහුගේ සේවායෝජකයාට නියමිත දිනට පෙර මිලගණාන් ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකිවූ බව දැන්වේය.

වෙන්ඩිපත් විවෘත කිරීමට පෙර කෙසේ හෝ ඔවුන්ගේ මිල ගණන් ඇතුළේ කරන ලෙස සමන්ගේ සහෝදරයා ඔහුගෙන් ඉල්ලයි.

අවශ්‍යවන්නේ :

1. ඉහත සඳහන් සිදුවීම ආචාරධීරීම හා අගනාකම් (Ethics and Values) ඇසුරීන් සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 05)

2. ආචාරධීරීම හා අගනාකම් ආරුයෙන් පහත සඳහන් පද පැහැදිලි කරන්න.

- I. අව්‍යාප්‍යතාවය
- II. රහස්‍යතාවය
- III. සේවාදීනත්වය

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 10)

ප්‍රශ්න අංක 05

ඡ්‍යෙව අනුපමා ගාමන්සිස් (පොද්ගේලික) සමාගමේ (AGPL) වැටුප් ලේඛන ක්‍රියාවලිය භාර ගිණුම් විධායක ලෙස බදවාගනු ලදේය. අනුපමා ගාමන්ස් (පොද්ගේලික) සමාගමේ කර්මාන්ත ගාලාවේ සේවකයන් 5000 ක් පමණ සේවය කරයි. කමිහල් කමිකරුවන්ගේ වැටුප් පැය 8 ක් වැඩකරන දින පදනම මත දෙනීක අනුපාතිකයක් මත ගණනය කරනු ලැබේ.

වැටුප් ලිපිකරු වන සුනිමල් වැටුප් පිළිගෙළ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ වගකීම දරයි. වැඩකරන පැයගණාන් සහ කමිකරු රෙගුලාසි පඩි පාලක සහා ආයුෂා පහත සහ සාප්පු හා කාර්යාල සේවක පනතින් පාලනය වේ.

සෑම අවශ්‍ය බදවාගන්නා සේවකයෙකුටම තීරු සංකේතයක් (Barcode) විකක් නිකුත් කරන අතර විය පැමිණීම ලකුණු කිරීම සඳහා භාවිත කෙරේ. පැමිණීමේ විස්තර (Pay - Time) "ගෙවීම්-කාල" මැදුකාංගය මගින් ගුහනය කරගනු ලදේයි. පැමිණීමේ පද්ධතිය මගින් නොපැමිණීමේ වාර්තා, අතිකාල වාර්තා හා අවලංගු ස්වයිජ්(SWIP) වාර්තා ජනිත කරයි.

සුනිමල් විසින් අවලංගු ස්වයිජ් පිළිබඳව අදාළ සේවකයන්ට දැන්වා සම්පූර්ණ කරනු ලැබේ. අභ්‍යන්තරකව ගොඩනාංචල ලද මඟ්‍යකාංගයක් වූ "Paymaster" මගින් පැමීණිමේ විස්තර ඇතුළත් කර වැටුප් ගණනය කරනු ලැබේ. වැටුප් ලේඛනය සැකසු පසුව බැංකු ලිපිගොනුව ස්වයංක්‍රීයව ජනනය වේ. සුනිමල් විසින් බැංකු ලිපිගොනුව බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කරන අතර ඒ ඒ සේවකයින්ගේ ගුද්ධ වැටුප ස්වයංක්‍රීයව ඔවුන්ගේ බැංකු ගිණුමට බැර වේ.

පැමීණිමේ පද්ධතිය, ප්‍රධාන වැටුප් දත්ත (Payroll Master Data) ගොනුව සහ පද්ධතියේ ඇති වැටුප් ගණනය කිරීමේ තුමෝල්ඩයන්ට (Programmes) පූර්ණ ප්‍රවේශ වීමේ හිමිකම ඇත්තේ මානව සම්පත් කළමනාකාර පැහත් මහතාට සහ සුනිමල්ට පමණි.

මෙතදී කරන ලද අභ්‍යන්තර විශාලයකදී වැටුප් ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් වෝදිත විභාග්‍ය අනුවරණය වේ ඇත.

- I. ඉල්ලා ඇස්ව ගිය සේවකයන් සඳහා වැටුප් සකස්කිරීම හා ඔවුන්ට ගෙවන වැටුප් ගෙවීමේ විධිය බැංකුව මගින් වෙනුවට මුදුලක් ගෙවන පදනමට මාරුකර තිබුම.
- II. ඇස්ව ගිය සේවකයන් සඳහා ගණනය කළ වැටුප හිමිකම් නොපෑ වෙතන උපලේඛනයේ ඇතුළත් කර තිබුණි. හිමිකම් නොපෑ වෙතන බොහෝමයක් පසුව නිවැරදි සේවකයන්ගේ අත්සන් කුට ලෙස ගෙදීමෙන් අයුතුවෙක ලබාගෙන තිබුණි.
- III. සමහර සේවකයන්ට අසාමාන්‍ය ලෙස අතිකාල දීමනා ගෙවීම දිනකට පැය 24 කට වඩා අතිකාල දීමනා ගෙවන ලද සේවකයන් විය.

අවශ්‍ය දාස :

1. ඉහත සඳහන් විභාගාර ක්‍රියාවන්ට තුවුදී ඇති පැමීණිම සටහන් කිරීමේදී, වැටුප් ලේඛනය ගණනය කිරීමේදී සහ වැටුප් ගෙවීමේදී පැවතුන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා පතක් (05) පැහැදිලි කරන්න.
(ලකුණු 05)
2. ඉහත (1) හි ඔබ හඳුනාගනු ලැබූ විස් විස් දුර්වලතාවන් මග හැරවීම සඳහා ක්‍රියාවත නැංවීය යුතු පාලනයක් (01) බැංකින් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

3 කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්නය.

3 කොටස සඳහා මුළු ලකුණු 20 කි.

මෙම කොටස සඳහා නිර්දේශ කළ කාලය විනාඩි 36 කි.

ප්‍රශ්න අංක 06

පෝදුගලිකව අයිති සමාගමක්ව සීමාසහිත බොමොක්ස් සමාගම ශේෂකරණ, රේඛි සේදුන යන්තු සහ උදුන් වැනි විදුලි උපකරණ අඩංගුවේ වැඩිපෙනු ප්‍රතිච්ඡලක් පවත්වාගෙන යයි. සියලුම අඩංගුවේ වැඩි සඳහා කාර්ය පිරිවය පත්‍රයක් (Job Card) පවත්වනු ලබන අතර ඒවා සුදුසුකම්ලත් කාර්මික ශේෂිත් විසින් මුදුකාංග ලැබේ.

අඩංගුවේ කරන ලද අයිතමයන් ආපසු රැගෙන යාමේදී ගණුදෙනුකරුවෙන් විසින් මුදුලත් හෝ වෙක්පත් මගින් ගෙවීම් කළ යුතුවේ. වෙක්පත් භාරගතු ලබන්නේ සංයුත්ත ගණුදෙනුකරුවෙන් ගෙන් පමණි. මුදල් රස්කර ගැනීමේ භා බැංකුගත කිරීමේ වෙත සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාපටිපාරීන් අනුගමනය කරනු ලැබේ.

- අඩංගුවේ කාර්ය අයිතමයන් රැගෙන යන විටදී අයකැම් (Cashier) මුදල් හෝ වෙක්පත් වලින් ගණුදෙනුකරුවෙන්ගෙන් මුදල් බාරගති. විම අවස්ථාවේදීම පද්ධතිය මගින් ජනනය වන ලද පතක් ගණුදෙනුකරුව නිකුත් කෙරේ.
- දූටස අවසානයේ මුදල් අයකැම් ලදුපත් මුදල් පොතට පිටපත් කරන අතර විකුණුම් ලෙපරය යාවත්කාලීන කිරීමද විම අවස්ථාවේදීම කරනු ලැබේ.
- සංයුත්ත ගණුදෙනුකරුවෙන් ඔවුන්ගේ වෙක්පත් ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් විවන අතර පිළිගැනීමේ නිලධාරී විසින් තැපෑල විවෘත කරන අතර ඇය වෙක්පත් වල විසින් වෙක්පත් ලැබීම් ලේඛනයේ සටහන් කරයි. අනතුරුව වෙක්පත් අයකැම් වෙත බාරදෙයි.
- අයකැම් නිවාඩු පිට සිටින අවස්ථාවල මුදල් කාර්ය මණ්ඩලයේ ඒ අවස්ථාවේ සිටින සිනෑම සාමාජිකයෙකු විසින් මුදල් සහ වෙක්පත් බාරගත්තා අතර පද්ධතියෙන් ජනනය වන ලදුපත් ගණුදෙනුකරුවන්ට නිකුත් කෙරේ. අයකැම් තමන් නිවාඩු පිට සිටින අවස්ථාවලදී මුදල් අංශයේ සේවක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා පමණක් ඔහුගේ රහස් අංශය(මුර පදාය) සටහන් පොතක ලියා තබා ඇත.
- ගිණුම් සහායක විසින් මාසික පදනමක් මත බැංකු සැසදුම් පිළියෙළ කරන අතර ඉල්ලා සිටියනොත් පමණක් ගණකාධිකාරිවරයාගේ සමාලෝචනය සඳහා ඒවා ඉදිරිපත් කෙරේ.

අවශ්‍ය දෑක් :

- (1) මුදල් ලැබීම හා බරෙකුගත කිරීමේ වතුය සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක කළයුතු අභ්‍යන්තර පාලනවල අරමුණු තුනක් (03) සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 03)

- (2) සීමාසහිත බොමොක්ස් සමාගමේ ඉහත සඳහන් කරන ලද ක්‍රියා පටිපාටින් වල ඇති දුර්වලතා පහක් (05) හඳුන්වා ඒවායින් ඇතිවිය හැකි ප්‍රතිච්ඡාක පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

- (3) ඉහත (2) හි හඳුනාගත් වික් වික් දුර්වලතාවයන්ට මූහුණ දීම සඳහා යෙදිය හැකි වික් (01) පාලනයක් බැංකින් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 05)

- (4) අභ්‍යන්තර පාලනවල ඇති ආවේණික සීමාවන් ලෙසක් (02) සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 20)